

(i) Printed Pages : 7 Roll No.

(ii) Questions : 9 Sub. Code :

1	1	2	1	4
---	---	---	---	---

Exam. Code :

5	0	0	4
---	---	---	---

**Bachelor of Arts (FYUP) 4th Semester
(2056)**

ECONOMICS (In all Mediums)

Paper : Public Finance

Time Allowed : 3 Hours] [Maximum Marks : 90

Note :- (1) Attempt **five** questions in all. Question No. 1 is compulsory. Attempt **one** question each from Units I, II, III & IV.

(2) For private candidates, who have not been assessed earlier for internal assessment, the marks secured by them in theory paper will proportionately be increased to maximum marks of the paper in lieu of internal assessment.

1. Attempt any **nine** of the following:

- (1) What are Public goods?
- (2) "Is freebies need of the economy"? Comment.
- (3) Canons of public expenditure.
- (4) Is every tax an evil?

- (5) Distinguish between direct and indirect taxes.
- (6) Forward shifting of tax.
- (7) Corporation tax.
- (8) Types of public debt.
- (9) Performance budgets.
- (10) "Is regressive tax good for an economy"? Comment.
- (11) Distinguish between balanced and unbalanced budget.
- (12) Horizontal Equity. 9×2=18

UNIT—I

- 2. Explain the nature and scope of public finance. 18
- 3. Explain in detail the principle of maximum social advantage. 18

UNIT—II

- 4. What do you mean by taxable capacity? What factors determine the taxable capacity of a country? 18
- 5. Explain demand and supply theory of Incidence of taxation. 18

UNIT—III

6. Discuss the objectives and limitations of deficit financing. 18
7. What do you understand by public expenditure? What are the causes of growth of public expenditure in India? 18

UNIT—IV

8. Define government budget. Explain the objectives of a budget. 18
9. What do you understand by Federal Finance? Explain the main principles of federal finance. 18

(हिन्दी माध्यम)

नोट :- (1) कुल पाँच प्रश्न करें। प्रश्न संख्या 1 अनिवार्य है। प्रत्येक यूनिट I, II, III और IV में से एक प्रश्न करें।

(2) निजी उम्मीदवारों के लिए, जिनका आंतरिक मूल्यांकन के लिए पहले मूल्यांकन नहीं किया गया है, उनके द्वारा प्राप्त अंक आनुपातिक रूप से आंतरिक मूल्यांकन के बदले में पेपर के अधिकतम अंक तक बढ़ा दिए जाएंगे।

1. निम्नलिखित में से किन्हीं नौ का प्रयास करें:

(1) सार्वजनिक वस्तुएँ क्या हैं?

(2) क्या अर्थव्यवस्था के लिए मुफ्त सेवाएँ आवश्यक हैं? टिप्पणी कीजिए।

- (3) सार्वजनिक व्यय के सिद्धांत।
- (4) क्या प्रत्येक कर एक बुराई है?
- (5) प्रत्यक्ष और अप्रत्यक्ष करों में अंतर स्पष्ट कीजिए।
- (6) कर का अग्रगामी स्थानांतरण।
- (7) निगम कर।
- (8) सार्वजनिक ऋण के प्रकार।
- (9) प्रदर्शन बजट।
- (10) क्या प्रतिगामी कर अर्थव्यवस्था के लिए अच्छा है? टिप्पणी कीजिए।
- (11) संतुलित और असंतुलित बजट में अंतर स्पष्ट कीजिए।
- (12) क्षैतिज समता। 9×2=18

यूनिट-I

2. सार्वजनिक वित्त की प्रकृति और कार्यक्षेत्र की व्याख्या कीजिए। 18
3. अधिकतम सामाजिक लाभ के सिद्धांत की विस्तृत व्याख्या कीजिए। 18

यूनिट-II

4. कर योग्य क्षमता से आपका क्या तात्पर्य है? किसी देश की कर योग्य क्षमता को कौन से कारक निर्धारित करते हैं? 18
5. कर लगने के संबंध में मांग और आपूर्ति के सिद्धांत की व्याख्या कीजिए। 18

यूनिट-III

6. घाटे के वित्तपोषण के उद्देश्यों और सीमाओं पर चर्चा कीजिए। 18
7. सार्वजनिक व्यय से आपका क्या तात्पर्य है? भारत में सार्वजनिक व्यय में वृद्धि के क्या कारण हैं? 18

यूनिट-IV

8. सरकारी बजट को परिभाषित कीजिए। बजट के उद्देश्यों को समझाइए। 18
9. संघीय वित्त से आपका क्या तात्पर्य है? संघीय वित्त के मुख्य सिद्धांतों को समझाइए। 18

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ :- (1) ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਯੂਨਿਟ I, II, III ਅਤੇ IV ਹਰੇਕ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

(2) ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਪਾਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਥਾਂ ਪੇਪਰ ਦੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੰਕ ਤਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

1. ਕਿਸੇ ਨੌਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ :

- (1) ਜਨਤਕ ਵਸਤੂਆਂ ਕੀ ਹਨ ?
- (2) “ਕੀ ਮੁਫਤ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹਨ” ਟਿੱਪਣੀ ਕਰੋ।

- (3) ਜਨਤਕ ਖਰਚ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ।
- (4) ਕੀ ਹਰ ਟੈਕਸ ਬੁਰਾਈ ਹੈ ?
- (5) ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਅਸਿੱਧੇ ਟੈਕਸਾਂ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਕਰੋ।
- (6) ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਬਦਲਣਾ।
- (7) ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਟੈਕਸ।
- (8) ਜਨਤਕ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ।
- (9) ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਬਜਟ।
- (10) “ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧੀ ਟੈਕਸ ਇੱਕ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਲਈ ਚੰਗਾ ਹੈ” ਟਿੱਪਣੀ ਕਰੋ।
- (11) ਸੰਤੁਲਿਤ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਲਿਤ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਕਰੋ।
- (12) ਖਿਤਿਜੀ ਇਕੁਇਟੀ। 9×2=18

ਯੂਨਿਟ-I

2. ਜਨਤਕ ਵਿੱਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 18
3. ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਜਿਕ ਲਾਭ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-II

4. ਟੈਕਸਯੋਗ ਸਮਰੱਥਾ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਕਿਹੜੇ ਕਾਰਕ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਟੈਕਸਯੋਗ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ? 18
5. ਟੈਕਸ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦੇ ਮੰਗ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-III

6. ਘਾਟੇ ਵਾਲੇ ਵਿੱਤ ਪੋਸ਼ਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18
7. ਜਨਤਕ ਖਰਚੇ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ? ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਖਰਚੇ ਦੇ ਵਾਧੇ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹਨ ? 18

ਯੂਨਿਟ-IV

8. ਸਰਕਾਰੀ ਬਜਟ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਬਜਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 18
9. ਸੰਘੀ ਵਿੱਤ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ? ਸੰਘੀ ਵਿੱਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 18